

Idegenbe szakadt superhősök

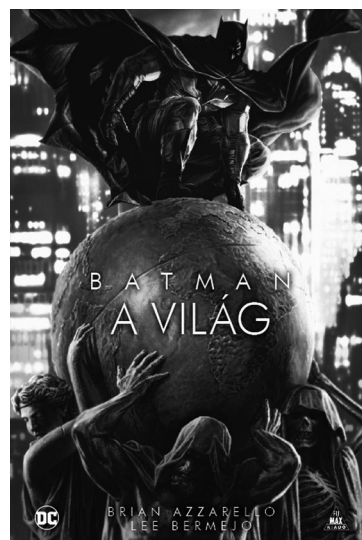
Superhősökre minden kultúrának szüksége van. Ez nemcsak a mitológiai hősökkel közös rokonságuk miatt egyértelmű – amire a moziban utoljára Chloé Zhao *Őrökkévalója* épített következetesen –, hanem számos, az Egyesült Államokon kívül készült superhősképregény és -film alapján is, amelyek mind a saját kulturális hagyományaikhoz igazítják az amerikai képregényekből érkező karaktertípust. Eközben az utóbbi évtized superhősfilm-dömpingje miatt az eredeti képregényfigurákat már a világ legeldugottabb szegleteiben is biztosan megismerték. A műfaj globális népszerűsége hívja életre az olyan kezdeményezéseket, mint a 2021-ben több országban egyszerre megjelent *Batman: A világ*, amelyben a címszereplő körbeutazza a Földet egy-egy tízoldalas képregény erejéig. Franciaországtól Mexikóig, Csehországtól Dél-Koreáig helyi írók és rajzolókat jegyeznek egy-egy rövid Batman-történetet, amelyek első pillantásra csak abban hasonlítanak, hogy mindegyik az alkotók hazájában játszódik.

Valójában ennél több közös pont is adódik a gyűjteményes kötet darabjai között. A valós helyszínek megjelenítése több szerzőnél realiztikusabb közelítésmódot is jelent, és Batman kalandjaiba beszüremlenek a

mi problémáink: a németországi fejezetben a klímaválság – Joker úgy dönt, klímaterroristának áll –, a braziliai felvonásban a robbanni kész társadalmi feszültségek jelennek meg. Az érem másik oldalát a nyíltan önreflektív, Batmannel mint popkulturális jelenséggel foglalkozó történetek jelentik. Az oroszországi fejezet főhőse karikaturista, aki egy Amerikából kapott, kincsként őrzött játék miatt gyerekkora óta Batmant rajzol, míg napjainkban, idős művészként meghívást nem kap egy gothami kiállításra; az Edo-korban játszódó rövid mangában pedig az egyik első nyomtatott hírlap illusztrátora haragítja magára a hatóságokat a maszkos igazságosztó képeivel. Ez utóbbi fejezet egyúttal a gyűjtemény leginkább szerzői darabjai közé is illeszkedik, elvégre Juicsi Okadaja rögeszmésen csak történelmi képregényeket ír és rajzol. Néhány másik munkában is hangsúlyos az alkotók saját szerzői világa, ami a spanyolországi részben egészen komikus hatást kelt, tekintve, hogy a világeletemben hétköznapi emberekről – köztük saját magáról – tudósító Paco Roca fejezetében Bruce Wayne superhősködés helyett inkább egy valenciai szállodában lopja a napot. A *Batman: A világban* tehát akad néhány, a superhősök globális népszerűségéhez intelligensen,

akár kritikusan viszonyuló darab. Ám sajnos, bár aligha váratlanul, több a teljesen felejthető fejezet, néhány pedig bosszantóan semmitmondó vagy giccses – utóbbiak közé tartozik a felütésként közölt amerikai képregény, Brian Azzarello és Lee Bermejo rutinba belefárasztott párosától. Vagyis a kötet olyan, mint a legtöbb antológia a maga magaslati és mélypontjaival, de Batman-rajongóknak és a superhősök nemzetközi átírására kíváncsi olvasóknak mindenképp ajánlott.

Nem igazi superhős ugyan, de a figura fontos elődjének számít Conan, a barbár. Robert E. Howard kultikus fantasysorozatának hősről mára sokkal több képregény készült, mint novella vagy film – a szerzőnek korai halála miatt csak öt év adatott, hogy halhatatlanná tegye a kimmériai kalandort –, és a rengeteg amerikai adaptáció mellett más nemzetiségű alkotók is próbálták a figurával. Az *Elveszett legendák* alcímű, pazar kiállítású kötet az utóbbi években megjelent francia Conan-albumokból gyűjt össze három, amelyek elsősorban változatos, de egyként nagyon magas színvonalú vizuális világuk miatt érdemelnek figyelmet. A *Túl a fekete folyónt* jegyző Anthony Jean, a *Zsványok a házbant* adaptá-

ló Paolo Martinello, legkivált pedig *A fekete kolosszus* megrajzoló Ronan Toulhoat e kötet igazi hősei; valamint nyilván Conan, aki pont olyan barbár, mint amilyenek szeretik a rajongói. Kár volna itt felróni, hogy ezek a történetek ma már áporodott szexizmusuk és kínos idegengyűlöletük miatt kamaszfiú-fantáziaként is óvatosan közelítendőek. Végző soron egy huszonéves texasi fiatalember művéről van szó, aki a nagy gazdasági világválság depressziójából menekülve egy sosemvolt középkorba álmodta vissza magát.

Brian Azzarello és mások: *Batman: A világ*. Színes, keményfedeles, 192 oldal. Kiadó: Fumax.

Mathieu Gabella és mások: *Conan, a barbár – Elveszett legendák*. Színes, keményfedeles, 192 oldal. Kiadó: Képes Krónikák.

KRÁNICZ BENCE

KONCEPCIÓ: HUDRA MÓNI • RAJZ: ORAVECZ GERGŐ

A VÁSZNON AZ EMBER MEGSZŰNIK A DRAMA KÖZÉPPONTJA LÉNNI, EHELYETT AZ EGÉSZ UNIVERZUM GYŰJTŐPONTJÁBA KERÜL.

...HISZEN A KÖRÜLTÖTTE LEVŐ DÍSZLET MAGA A VILÁG.

Szöveg: André Bazin: Színház és film (Mi a Film?)